

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ
МЕДИЦИНИ ТА БІОТЕХНОЛОГІЙ ІМЕНІ С.З. ГЖИЦЬКОГО**

Факультет будівництва та архітектури
Кафедра архітектури

СИЛАБУС

**магістерської кваліфікаційної роботи
для студентів спеціальності
G17 «Архітектура та містобудування» РВО «Магістр»
ОП «Архітектура та містобудування»**

Розробники: *кандидат архітектури, доцент Степанюк А.В.,
кандидат технічних наук, доцент Савчак Н.С.,
доктор мистецтвознавства, професор Кюнцлі Р.В.*

2025 рік

1. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Магістерська кваліфікаційна робота є складовою освітньої програми РВО «Магістр» спеціальності G17 «Архітектура та містобудування».

Кваліфікаційна практика є невід'ємною частиною навчального процесу з підготовки фахівців зі спеціальності G17 «Архітектура та містобудування», яка проводиться відповідно до навчального плану.

Цілі і завдання кваліфікаційної магістерської роботи. Основним завданням вищої школи України на сучасному етапі є підготовка не тільки вузьких спеціалістів з обраного фаху, а й формування освіченої, інтелігентної людини, здатної адекватно репрезентувати свій мисленнєвий досвід у мовленні, володіти живим словом як основним інструментом у ситуаціях, коли виникає потреба грамотно й ефективно спілкуватися, талановито переконати слухача, спростовувати інформацію, коректно вести дискусію, підтримувати бесіду, грамотно представити переваги своєї роботи, зацікавити слухача та вміло переконати у доцільності вибору замовником саме його проекту.

Виконання магістерської роботи є завершальним етапом процесу навчання та підготовки спеціалістів за спеціальністю G17 «Архітектура та містобудування» другого рівня вищої освіти „Магістр” і захист її перед екзаменаційною комісією (ЕК).

У цій великій комплексній роботі мають знайти своє практичне втілення ті знання і навички, які студенти отримали на теоретичних та практичних заняттях з усіх профілюючих і теоретичних дисциплін, а також під час проходження практики на виробництві та в проектних організаціях, сучасні проектні вирішення досліджуваних об'єктів, пропозиції та рекомендації щодо нових напрямків творення і розвитку архітектури досліджуваних об'єктів.

У магістерській роботі студенту потрібно обґрунтувати актуальність даної теми, мету та об'єкт дослідження, виявити своє розуміння проведення аналізу досвіду проектування, будування і реконструкції досліджуваних об'єктів, вивчення нових тенденцій (концепцій) в організації цих об'єктів, питань модернізації, розуміння основних законів композиції, вміння розібратися в складних функціональних процесах при проектуванні таких об'єктів, транспортно-пішохідних зв'язках, забудові та благоустрої території, виборі конструктивної схеми і конструкцій, питаннях екології та охороні довкілля, забезпеченні комфорту й високих естетичних якостей проекту, вирішенні об'єкта проектування з врахуванням економії матеріальних та енергозберігаючих витрат, показати знання норм проектування, застосування новітніх матеріалів і технологій тощо.

У магістерській роботі студенти показують набуті навички графічної майстерності – володіння різними видами графічної техніки, шрифтів, розуміння закономірностей компоновання креслень на аркушах

і високого художнього смаку. У пояснювальній записці студент доводить, як він уміє аналізувати та аргументовано обґрунтовувати свої рішення, чітко і ясно викладати свої думки. На захисті кваліфікаційної роботи студенти повинні показати підготовку випускника спеціальності «Архітектура та містобудування» рівня „Магістр” до професійної роботи і їх здатність до самостійної практичної діяльності.

Відповідно до освітньо-професійної програми «Архітектура та містобудування» виконання кваліфікаційної роботи забезпечує набуття здобувачами таких компетентностей та програмних результатів навчання:

Інтегральна компетентність	ІК. Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми інноваційного характеру у сфері архітектури, дизайну та містобудування.
Загальні компетентності	ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК02. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК03. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК04. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК05. Прагнення до збереження навколишнього середовища. ЗК06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК07. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК08. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
Фахові компетентності (спеціальні)	СК01. Здатність інтегрувати знання та розв’язувати складні задачі архітектури та містобудування у широких або мультидисциплінарних контекстах. СК02. Здатність розв’язувати проблеми архітектури та містобудування у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності. СК03. Здатність аналізувати, розробляти та впроваджувати архітектурно-містобудівні рішення з урахуванням соціально-демографічних, національно-етнічних, природно-кліматичних, інженерно-технічних чинників та санітарно-гігієнічних, безпекових, енергозберігаючих,

	екологічних, техніко-економічних вимог. СК04. Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії. СК05. Здатність розробляти і реалізовувати проекти у сфері архітектури, дизайну та містобудування. СК06. Здатність аналізувати міжнародний та вітчизняний досвід, збирати, накопичувати і використовувати інформацію, необхідну для розв’язання задач дослідницького та інноваційного характеру у сфері архітектури та містобудування. СК07. Здатність до проектного моделювання і дослідження концептуальних, натурних та комп’ютерних моделей об’єктів архітектури, дизайну та містобудування. СК08. Здатність розробляти завдання на архітектурно- містобудівне проектування, організовувати процес проектування з використанням даних щодо натурних обстежень, обмірних робіт, містобудівного розрахунку об’єкту проектування. СК09. Здатність управляти робочими процесами у сфері архітектури та містобудування, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів. СК10. Здатність генерувати нові ідеї та розробляти інноваційні рішення у сфері архітектури, дизайну та містобудування. СК11. Здатність критично осмислювати проблеми архітектури та містобудування. СК12. Здатність розуміти методологічні основи просторового планування об’єднаних територіальних громад, особливості регіональної архітектури та планувальної структури сільських поселень. СК13. Здатність розуміти методологічні основи реконструкції, реновації, ревіталізації будівель і споруд історичної спадщини з адаптацією їх просторового середовища до сучасних потреб.
Програмні результати навчання	ПРН01. Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері архітектури, дизайну та містобудування і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень. ПРН02. Мати спеціалізовані уміння/навички розв’язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності у сфері архітектури та містобудування з метою розвитку нових знань та процедур. ПРН03. Здійснювати передпроектний аналіз

	архітектурно-містобудівних об'єктів і територій. ПРН04. Розуміти і застосовувати у практичній діяльності теоретичні і практичні засади проектування інноваційних об'єктів містобудування, житлових, громадських, промислових будівель і споруд, реконструкції і реставрації архітектурних об'єктів, методи досягнення раціонального архітектурно-планувального, об'ємно-просторового, конструктивного рішення, забезпечення соціально-економічної ефективності, екологічності, енергоефективності. ПРН05. Знати, розуміти та оцінювати характеристики сучасних будівельних матеріалів, виробів і технологій, враховувати їх особливості при розробці інноваційних проектних рішень будівель і споруд, в проектах благоустрою міських і ландшафтних територій, при реконструкції та реставрації пам'яток архітектури і містобудування. ПРН06. Забезпечувати гармонізацію об'єктів архітектури і предметного середовища, зокрема із застосуванням принципів і методів теорії дизайну архітектурного середовища. ПРН07. Здійснювати проектне моделювання, обирати цифрові технології та програмні засоби для розв'язання задач дослідницького та інноваційного характеру, розробки і реалізації проектів у сфері архітектури та містобудування, оформлення відповідної наукової та технічної документації, виготовлення макетів і наочних ілюстративних матеріалів. ПРН09. Застосовувати енергоефективні та інші інноваційні технології при проведенні наукових архітектурно-містобудівних досліджень та прийнятті комплексних архітектурно-містобудівних рішень. ПРН11. Приймати ефективні рішення у сфері архітектури та містобудування, розробляти і порівнювати альтернативи, враховувати обмеження, оцінювати можливі побічні наслідки та ризики. ПРН12. Знати і застосовувати у практичній діяльності законодавство і нормативну базу щодо проведення досліджень та розробки архітектурно-містобудівних проектів. ПРН13. Обґрунтовувати безпекові, санітарно-гігієнічні, екологічні, інженерно-технічні і техніко-економічні рішення і показники у комплексному архітектурно-містобудівному проектуванні. ПРН14. Здійснювати авторський нагляд за реалізацією проектів у сфері архітектури та містобудування.
--	---

	ПРН15. Аналізувати міжнародний та вітчизняний досвід щодо проектування об'єктів архітектури та містобудування. ПРН16. Застосовувати принципи просторового планування об'єднаних територіальних громад, населених пунктів та їх структурних елементів виробничих території, та об'єктів культурно-побутового обслуговування сільських поселень. ПРН17. Використовувати сучасні методи комплексного дослідження регіональної архітектури історичної забудови, реконструкції, реновації, ревіталізації архітектурних об'єктів, пристосувати пам'ятки архітектури та містобудування до сучасних потреб.
--	---

Основні положення

Термін виконання магістерської роботи встановлюється згідно навчального плану. Дату й термін захисту призначається головою ЕК.

Тематика магістерських робіт повинна бути актуальною, формуватися на основі науково-дослідних розробок кафедри. Теми складаються кафедрою архітектури та затверджуються ректором університету.

Магістерська робота повинна відповідати вимогам архітектури вищої школи, мати розділи наукового дослідження та експерименту, як в архітектурно-планувальному, так і в конструктивному розділах.

Дипломник повинен показати здібність до успішного вирішення завдань наукових досліджень вибраної теми проекту, вміння робити аналіз з вивчених літературних джерел та наукових публікацій, запропонувати висновки і рекомендації даних досліджень. Вирішувати питання комплексного проектування, тобто взаємопов'язане вирішення містобудівних, функціонально-планувальних, архітектурно-художніх та інженерно-будівельних задач. Магістерська робота має розкрити здібності дипломника до самостійної архітектурної творчості із врахуванням конкретних умов проектування, ландшафту, клімату, розвитку будівельної бази та нових досягнень і розробок в архітектурі та будівництві.

Розробка теми проводиться із створенням найбільш економічного, функціонального, архітектурно-виразного планування і забудови населеного місця, розробки нових типів житлових, громадських та виробничих будівель і споруд.

Автор магістерської кваліфікаційної роботи повинен розробити графічну й текстову частину згідно вимог СТП 186-1-99 "Стандарт підприємства. Дипломні і курсові проекти (роботи). Загальні вимоги до оформлення", обґрунтувати архітектурно-планувальну організацію

території населеного місця, об'ємно-планувальну й конструктивну характеристики проєктованих будівель і споруд на основі діючих норм і правил проєктування.

Текстова частина

Текстовий матеріал магістерської роботи оформляється у вигляді пояснювальної записки (2 примірники). Матеріал записки необхідно розміщати у наступній послідовності:

- ◆ Титульний аркуш (див. додаток А).
- ◆ Завдання на магістерську роботу (див. додаток Б).
- ◆ Реферат (див. додаток В).
- ◆ Зміст.
- ◆ Вступ (див. додаток Г).
- ◆ Основна частина (див. додаток Г).
- ◆ Висновки та рекомендації.
- ◆ Бібліографічний список.
- ◆ Ілюстрації.

Після завершення теоретичного курсу навчання затверджується тема та призначається керівник магістерської роботи від кафедри. Керівником видається завдання на дипломний проєкт, в якому визначається:

1. Термін завершення роботи.
2. Вихідні дані для складання магістерської роботи.
3. Перелік основних розділів розрахунково-пояснювальної записки.
4. Перелік графічного матеріалу.
5. Консультанти з розділів магістерської роботи.

Реферат повинен вміщати відомості про обсяг, кількість ілюстрацій, таблиць, використаних літературних джерел. Текст реферату відображає мету розробки, отримані результати, їх новизну, рекомендації щодо впровадження розробки у виробництво та ефективність. Приклад реферату наведено в додатку В.

Зміст магістерської роботи включає назви всіх розділів, підрозділів і пунктів (якщо вони мають назви). Вказуються номери сторінок, на яких розміщений початок розділів (підрозділів, пунктів).

Вступ повинен містити оцінку сучасного стану проблеми, яку необхідно студенту вирішити, підставу та основні дані для розробки теми. У вступі необхідно показати актуальність і народногосподарське

значення теми, мету та об'єкт дослідження, а також основні напрямки розв'язання проблеми.

Основна частина розкриває суть і зміст заданої розробки магістерської роботи. Перелік питань, які необхідно вирішити, задається керівником у завданні на магістерську роботу. Програма текстової частини розробляється дипломником із врахуванням теми.

Орієнтовний зміст основної частини наведено в додатку Г.

У **висновках і рекомендаціях** слід вказати практичну цінність роботи, її техніко-економічну ефективність, науково-господарську, соціальну цінність.

Наукове дослідження завершується **списком використаних джерел**. Відомості про джерела, включені до списку, необхідно давати відповідно до вимог державного стандарту з обов'язковим наведенням назв праць. Джерела можна розміщувати одним із таких способів:

- в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків (такий спосіб найпоширеніший та універсальний);
- у хронологічному порядку;
- за порядком появи посилань у тексті.

Розміщення в алфавітному порядку записів літературних джерел означає розташування їх за алфавітним переліком за прізвищами авторів або перших слів назв творів, записаних не на автора. Авторів, з однаковими прізвищами записують в алфавітному порядку їхніх ініціалів. Праці одного автора записують за алфавітом перших літер назв його праць, праці одного автора з однаковою назвою — за хронологією. Спочатку подають літературу видану кирилицею, після неї — латиною і далі — мовами з особливою графікою (за алфавітом назв мов — арабською, вірменською, грузинською, єврейською, китайською, японською тощо). Звичайно публікації мовами з особливою графікою наводять в українській транслітерації або в перекладі запису українською мовою. Крім того, є певний порядок розміщення літературних джерел.

Першими розміщуються нормативні акти (закони, декрети, постанови тощо), другими — літературні джерела, що були видані книжкою, третіми — статі з журналів та інших періодичних видань, четвертими — статті, опубліковані у всесвітній комп'ютерній мережі Інтернет.

Основна вимога до складання списку використаних джерел — однотипне оформлення і дотримання чинного державного стандарту на бібліографічний опис творів друку

Бібліографічний список повинен включати всі літературні джерела, які використані при виконанні магістерської роботи. Посилання на літературні джерела оформляються в тексті у квадратних дужках (вказується порядковий номер джерела у бібліографічному списку).

Кількість використаних літературних джерел може бути в межах 20-30 назв.

Правила оформлення:

1. Текстова частина проекту виконується на аркушах паперу формату А4. Текст набирається на комп'ютері шрифтом Times New Roman №14. Обсяг текстової частини – 2,2-3,5 авторських аркушів (1 авторський аркуш 22 сторінки), 48-77 сторінок надрукованих через 1,5 інтервалу шрифтом Times New Roman №14.
2. Текст необхідно розміщувати на аркуші, дотримуючись таких розмірів полів: ліве, верхнє і нижнє – не менше 20мм; праве – не менше 10мм.
3. Кожний розділ починається з нового аркуша (сторінки), підрозділи і пункти записуються з абзацу. Розділи повинні мати порядкові номери, позначені арабськими цифрами без крапки в кінці. Вступ і висновки не нумеруються.
4. Заголовки розділів пишуться до тексту великими літерами (розмір шрифту 5-7мм). Заголовки підрозділів пишуться малими літерами з першою великою, з нового рядка. Абзацний відступ повинен дорівнювати п'яти знакам. Підкреслювати заголовки і переносити в них слова не дозволяється. Крапки в кінці заголовків не ставляться. Відстань від заголовка до тексту – 10 мм. Відстань заголовка від попереднього тексту – 15 мм.
5. Сторінки текстової частини нумеруються арабськими цифрами. Номер ставиться у правому верхньому куті аркуша, без крапки в кінці. Перші дві сторінки не нумеруються (титульний аркуш і завдання), нумерація починається з третьої сторінки. На ній проставляють цифру 3. Ілюстрації (креслення, схеми, графіки, фотографії) і таблиці, які розміщені на окремих сторінках записки, включають у загальну нумерацію сторінок.
6. Висновки вміщують безпосередньо після викладення суті магістерської роботи, починаючи з нової сторінки. У висновках наводять оцінку одержаних результатів розробки або її окремого етапу з урахуванням існуючих тенденцій вирішення поставленої задачі; можливі галузі використання результатів роботи; народногосподарську, наукову, соціальну значимість роботи.
7. Розмір ілюстрації не повинен перевищувати розмірів формату А3 (297х420 мм). Фотографії розміщуються на стандартних аркушах. Ілюстрації розміщують безпосередньо біля тексту, де вони згадуються вперше, або на наступній сторінці. На всі ілюстрації мають бути посилання у тексті. Всі ілюстрації нумеруються послідовно в межах розділу арабськими цифрами і позначаються словом “Рисунок -”. Номер рисунка складається з номера розділу і порядкового номера

рисунка, розділених крапкою, наприклад: рис.2.1 (перший рисунок другого розділу).

8. Цифровий матеріал, як правило, оформляється у вигляді таблиць. Таблиця складається із заголовка і рядків, боковика та граф. Графи мають заголовки (підзаголовки). Висота рядків таблиці – не менше 8мм. Таблицю з великою кількістю рядків переносять на наступну сторінку. В такій таблиці після заголовка слід давати рядок нумерації граф. Цей рядок переносять і на наступну сторінку. При переносі таблиці з правого боку пишуть “Продовження табл.” з позначенням її номера. Кожна таблиця повинна мати заголовок. Слово “Таблиця” розміщують з лівого боку над таблицею. Таблиці нумерують аналогічно ілюстраціям.
9. Рисунки і таблиці розміщують після першого згадування про них в тексті.
10. Додатки оформляються як продовження пояснювальної записки і розміщаються в порядку посилання на них у тексті. Додаток повинен мати заголовок, розміщений вгорі аркуша симетрично відносно тексту, написаний малими літерами, з першою великою. Рисунки, таблиці, формули, що є у тексті додатка, нумерують в межах кожного додатка, наприклад: Рисунок Г3 – третій рисунок додатка Г, формула (A1) – перша формула додатка А.
11. Пояснювальна записка зшивається і переплітається в тверду палітурку. Кількість примірників – 2.

Графічна частина

Вимоги до графічної частини магістерської роботи обумовлені спеціальними інструкціями, які розроблені для оформлення архітектурних креслень. Обсяг графічного матеріалу визначається завданням на виконання магістерської роботи і рекомендується для архітектурних факультетів у межах **10 планшетів розміром 100x100см**. Креслення виконуються на ватмані, натягнутому на підрамник або наклеєному на планшет. Графічна частина виконується автором в одній з видів графічної техніки подачі креслень чи на комп'ютері. Графіка виконання креслень є різною. Важливо, щоб вона відповідала характеру теми і свідчила про високий смак дипломника. На основі практичного досвіду можна зробити висновок, що перевага надається кольоровому вирішенню технікою аерографу і відмивки. Композицію написів пов'язують із характером зображення. Компонування креслень на аркушах повинно бути чітким і врівноваженим.

Об'єм і структура графічної частини дипломного проекту в кожному конкретному випадку визначаються відповідно до характеру об'єкта дослідження. Разом з тим у всіх варіантах проект повинен найповніше розкривати планувальне, об'ємно-просторове, архітектурно-художнє та конструктивне вирішення. Масштаби потрібно вибирати такі, які б допомагали краще і детальніше розкрити тему дипломного проекту. Узагалі рекомендується наступний перелік графічних матеріалів магістерської роботи:

1. Схема району дослідження.
2. Схеми містобудівельного аналізу.
3. Схема землекористування об'єкта дослідження (М 1:25000, 1:10000, 1:5000).
4. Опорний план населеного пункту (М 1:2000, 1:5000).
5. Генеральний план населеного пункту (М 1:2000, 1:5000).
6. Детальне планування і благоустрій ділянки будівництва: громадський центр, житловий квартал, присадибна ділянка, фермерське господарство і т.д. (М 1:500, 1:200).
7. Фасади (М 1:100, 1:50).
8. Плани поверхів будівель і споруд (М 1:100, 1:50).
9. Розрізи (поперечний і поздовжній), в т.ч. один конструктивний (М 1:100, 1:50).
10. Інтер'єр одного з головних приміщень будівлі.
11. Перспектива, аксонометрія, макет об'єкта чи комплексу (за вибором дипломника).

Примітка: *об'єм і склад графічних матеріалів може бути змінений в залежності від теми та складності проекту за узгодженням із керівником.*

Додаткові бали у оцінці магістерської роботи є виконання макету, особливо тоді, коли йдеться про складну об'ємно-просторову структуру об'єкта. Найпоширенішим матеріалом для макета є цупкий папір, картон, оргскло, дерево тощо. Усі креслення роботи і макет повинні бути в художньому вирішенні єдиним цілим.

Крім зображення креслень на першому планшеті (підрамнику) розміщують напис назви теми магістерської роботи, рівень вищої освіти, прізвище та ініціали дипломника й керівника, а також навчальний заклад, кафедра і рік виконання проекту.

У нижньому правому куті кожного аркуша (підрамника) розміщується штамп за формою 1. Приклад заповнення штампу показано на рис.1.

				ЛНУВМтаБ – 96135.25 – ГЧ		
				Архітектурно-просторові вирішення сакральних будівель в сучасних умовах		
Зав. каф.	Кюнцлі			Церква	стадія	аркуш
Керівник	Степанюк				Н	2
Консульт.	Степанюк					
Н. контр.	Савчак			Західний фасад Південний фасад	Кафедра архітектури	
Дипломн.	Ціник					

Рис.1 Приклад заповнення кутового штампу (форма №1)

У графі 1 штампу необхідно записати шифр, який складається з таких частин:

ЛНУВМтаБ – **96135** . **25** - **ГЧ**

Назва
навчального
закладу

Номер
залікової
книжки
дипломника

Рік
захисту
магістерської
роботи

Графічна
частина

Стадії виконання магістерської роботи

Для успішного складання магістерської роботи потрібно розробити план-графік роботи і чітко дотримуватися такого плану. Кожна проміжна стадія має завершуватися перевіркою виконання роботи, яка проводиться керівником (кафедрою). Про порядок виконання повідомляється студентам у вигляді графіка, в якому зазначається, який обсяг роботи має бути виконано на кожній стадії. Згідно з навчальним планом спеціальності G17“Архітектура та містобудування” рівня „Магістр” на виконання кваліфікаційної роботи відведено 10 тижнів. Виходячи з цього графік виконання магістерської роботи поділяють на такі стадії.

Перша стадія: вивчення вихідних матеріалів; перегляд літературних джерел, наукових публікацій, типових та індивідуальних проектів; затвердження ескізних пропозицій по архітектурному вирішенню будівель і споруд; доробка схем містобудівельного аналізу, генплану і детального планування ділянки будівництва; вибір конструктивної схеми.

Друга стадія: доопрацювання архітектурно-будівельної частини; пошук засобів архітектурно-художньої виразності фасадів; переведення всієї графічної частини на чистовик; консультації інших розділів роботи; робота над удосконаленням архітектури і кольорового вирішення інтер'єру згідно зауважень кафедри.

Третя стадія: продовження роботи над виконанням графічної частини і закінченням у чистовику; продовження роботи над макетом; систематизація інформації до пояснювальної записки; робота над оформленням пояснювальної записки та ілюстрованих таблиць з наукових досліджень.

Четверта стадія: рецензування магістерської роботи; виправлення зауважень усіх розділів після рецензії; підготовка до захисту.

Керівник магістерської роботи і консультанти підписують відповідні частини пояснювальної записки та аркуші проекту. Керівник допомагає дипломнику підготуватися до захисту і пише відгук про його роботу. Найважливішим під час виконання роботи є взаєморозуміння дипломника і керівника з усіх питань, тобто вони мають бути співавторами однієї великої роботи.

Захист магістерської роботи

Захист магістерської роботи проводиться перед екзаменаційною комісією (ЕК). Дипломник подає текстову частину у вигляді

пояснювальної записки (2 примірники) голові ЕК і після його дозволу в стислій формі дає пояснення щодо магістерської роботи.

Ретельна підготовка до захисту магістерської роботи забезпечить успіх публічного виступу перед екзаменаційною комісією. Готуючи матеріал виступу, необхідно звернути увагу на його впорядкування, а також приведення до відповідної форми викладу.

Промови, написані без плану, як показує практика, мають суттєві композиційні недоліки. Оратор, який не продумав плану виступу, нерідко «відходить» від основної теми, не вкладається у відведений для виступу час.

Отже, приступаючи до роботи над композицією промови, необхідно перш за все визначити порядок викладу матеріалу, тобто скласти план.

Структура доповіді до захисту магістерської дипломної роботи має включати три взаємопов'язані частини:

1. **Вступна**, яка в основних моментах повторює вступ до дипломної роботи, де висвітлюється:
 - а) актуальність обраної теми дипломної роботи;
 - б) мотив обрання саме цієї теми дипломної роботи;
 - в) наукова ідея (концепція, головна ідея) дослідження;
 - г) суть мети дослідження та важливість даного дослідження для розвитку архітектури як науки.
 - д) узагальнені завдання дипломної роботи
 - е) об'єкт і предмет дослідження;
 - ж) основні методи, завдяки яким отримано фактичний матеріал дослідження, з вказівкою, при розгляді якого саме явища (предмета) вони були застосовані;
 - з) склад і загальна структура дипломної роботи (1 речення).
2. **Результативна**, яка базується на загальних висновках кваліфікаційної роботи:
 - а) суть новини магістерської роботи
 - б) практична цінність результатів кваліфікаційної роботи, тобто де вони можуть бути застосовані .
 - в) ступінь апробації і впровадження результатів дослідження (наприклад, наявність довідки або акту про впровадження; кількість опублікованих праць; перерахування науково-практичних семінарів, конференцій для студентів і молодих учених із вказівкою їх назви, дати і міста проведення, в яких було прийнято участь);
 - г) економічний ефект (корисний якісний і кількісний результат) від впровадження розроблених в дипломній роботі пропозицій.

3. **Висновкова**, де вказуються основні наукові положення магістерської роботи, які виносяться на захист:

- а) теоретичні розробки дипломної роботи (називаються);
- б) методологічні підходи дипломної роботи (вказуються до чого конкретно);

в) методи вдосконалення (перераховуються).

Доповідь до захисту магістерської дипломної роботи, як правило, починається словами:

«Шановний пане голово, шановні члени державної екзаменаційної комісії, панове! Вашій увазі пропонується стислий виклад змісту магістерської роботи, виконаної на тему (назва магістерської роботи) за спеціальністю «Архітектура та містобудування»

Текст доповіді має розкривати суть, теоретичне і практичне значення проведеної роботи й базуватися на результатах наукових досліджень.

Прикінцеві речення треба підготувати й записати заздалегідь так само, як і початкові. Подумайте над ними в спокійній обстановці, постарайтеся сформулювати їх виразніше й переконливіше. Без попередньої підготовки, коли ви стоїте перед аудиторією, зробити це набагато важче, а то й неможливо. Ви не повинні читати записані речення. Вивчіть їх перед виступом напам'ять. Ніколи не закінчуйте свого виступу словами: «Оце і все, що я вам хотів сказати». Це неправильно. Закінчення вирішує, що саме слухачі запам'ятають, що вони візьмуть для себе з вашого виступу. Доповідь закінчена, дякую за увагу.

Методичні рекомендації: *Як підготувати виклад, щоб виступ зацікавив слухачів?*

1. Не вживайте надто довгих речень, бо їх набагато важче зрозуміти, ніж короткі. Проте укласти гарну промову із самих лише коротких речень також не можна. Чергуйте довгі речення з короткими.
2. Не зловживайте третьою особою однини і множини (наприклад, «було проведено», «були заплановані дальші заходи»). Не бійтеся вживати форму першої особи множини. Тим самим ви наблизите виклад до рівня знань слухачів...
3. Не переобтяжуйте свою мову іншомовними словами, абстрактними поняттями.
4. Намагайтеся включити до виступу приклади, порівняння й висновки, доречний дотеп.

5. Не зловживайте зайвими подробицями, які заступають головне у розповіді.

6. Надмірна стислість також вадить. Якщо висловити якусь важливу думку лише кількома реченнями і не обґрунтувати її, то вона пройде повз увагу слухачів. Особливо це стосується переліку по пунктах. Слухач не в змозі запам'ятати, якщо доповідач просто перелічує пункти

Найважливіші вимоги до публічного виступу

Виклад змісту набирає стрункості, чіткості, прозорості, коли підпорядковується основній думці, а також коли тема розкривається повно і немає зайвих елементів, які її не стосуються.

Багатство, глибину й стрункість викладу змісту промовець зможе забезпечити лише тоді, коли добере відповідне мовне оформлення, яке має бути правильним, виразним, доцільним, точним, багатим, свіжим, довершеним.

Бездоганна особистість мовця (зовнішність, одяг, поведінка, його жести, поза, міміка, а також дикція, тон, гучність мовлення, вміння зацікавити й утримувати увагу слухачів) тощо.

Досконалий за змістом, будовою і мовним оформленням текст можна виголосити невиразно, мляво, непереконливо і тим самим великою мірою ослабити його потенційні можливості впливу на слухачів. І навпаки: слабкіший за змістом текст може справити значно сильніший вплив на аудиторію, якщо промовець виголосить його майстерно.

Рухи, поза, жести й міміка

Означені в заголовку поняття відображають важливі складові виступу, яких також залежить його успіх. Насамперед варто запам'ятати, що будь-які рухи, поза, міміка, жести мають бути природними, інакше вони привертатимуть надмірну увагу й відволікатимуть слухачів від змісту виступу. На них слід звертати увагу, уже йдучи до трибуни. Хода має бути ані надто квапливою, ані вайлуватою, недбалою, бо це справить неприємне враження на слухачів.

Почавши промову, оглядайте увесь зал, щоб слухачі впевнились, що Ви звертаєтесь до кожного з них. При цьому стійте спокійно, не роблячи різких рухів і час від часу природно міняючи позу, скупую жестикуляцією підкреслюючи сказане.

Жести, міміка, рухи тіла мають значення не лише для слухачів, але й для промовця, бо вони знімають у нього нервові напруження, виражають, певні почуття, впливаючи відповідно на аудиторію, зближують її з виступаючим, увиразнюють сказане і дуже багато говорять про особистість промовця.

Голос і темп мовлення

Основний зміст виступу має донести до слухачів голос промовця, який має бути досить сильним, щоб його чули усі в залі, чітким, виразним, приємним для слухачів.

Перша вимога досить легко розв'язується, якщо в залі є підсилювальна апаратура, а органи дихання здорові. У зв'язку з цим слід завчасно перед виступом дізнаватися, чи є в приміщенні така апаратура, а також оберігатися від простуди, не бувати довго в накурених приміщеннях тощо.

Щодо чіткості, то вона залежить передусім від правильної артикуляції, яка передбачає ретельну вимову всіх звуків відповідно до орфоепічних норм, а також від правильного дихання, яке має бути досить глибоким і ритмічним.

Недбала вимова є неприпустимою вадою, від якої слід позбуватися з допомогою відповідних вправ. Усім відомий приклад Демосфена, який виправив ваду у вимові завдяки наполегливому вправлянню. Виразність голосу зумовлюється врахуванням змісту виголошуваної промови, яка передається силою голосу і його тоном. Так, важливіші думки виділяються з-поміж інших посиленням голосу або навпаки: його ослабленням.

Різноманітність помислів і почуттів передається відповідною тональністю голосу, яка не повинна бути одноманітною, як і робота. Немонотонним має бути також темп мовлення, який потрібно міняти під час виступу, а також дотримуватися пауз: коротких між окремими реченнями, довших – між абзацами, ще довших, що звуться драматичними, – для збудження уваги слухачів.

На виступ дипломнику надається 15-20хв, потім члени комісії задають йому запитання. Після виступу дипломника слово надається керівнику магістерської роботи і зачитується рецензія. На засіданні ДЕК магістерська робота обговорюється й оцінюється за **п'ятибальною** системою. При цьому враховується розуміння вирішення завдань наукових досліджень вибраної теми магістерської роботи, вміння робити аналіз із вивчених джерел й наукових публікацій, вирішувати проблеми комплексного архітектурного проектування, композиції, знати норми проектування, конструкції, володіти графічною підготовкою, художнім смаком, вміти викладати свої думки і відповідати на запитання, загальна творча активність.

Після закритого засідання ДЕК, дипломникам в день захисту оголошуються оцінки. Дипломники, які захистилися на відмінно та виявили глибокі теоретичні знання, отримують рекомендацію ДЕК для навчання в аспірантурі.

Кращі магістерські роботи після захисту фотографують, фотографії брошурують в альбоми, які є методичними посібниками в роботі навчального закладу. Усі роботи зберігаються в архіві. Кращі

магістерські роботи, які отримали відмінні оцінки, відправляються на виставки-конкурси дипломних робіт, а також рекомендуються для впровадження у виробництво.

Типові помилки, допущені студентами при захисті магістерської роботи

1. Зміст роботи не відповідає плану магістерської роботи або не розкриває тему повністю чи в її основній частині.
2. Сформульовані розділи (підрозділи) не відбивають реальну проблемну ситуацію, стан об'єкта.
3. Мета дослідження не пов'язана з проблемою, сформульована абстрактно і не відбиває специфіки об'єкта і предмета дослідження.
4. Автор не виявив самостійності, робота являє собою компіляцію або плагіат.
5. Не зроблено глибокого і всебічного аналізу сучасних офіційних і нормативних документів, нової спеціальної літератури (останні 2-10 років) з теми дослідження.
6. Аналітичний огляд вітчизняних і зарубіжних публікацій з теми роботи має форму анотованого списку і не відбиває рівня досліджуваності проблеми.
7. Не розкрито зміст та організацію особистого експериментального дослідження (його суть, тривалість, місце проведення, кількість обстежуваних, їхні характеристики), поверхово висвітлено стан практики.
8. Кінцевий результат не відповідає меті дослідження, висновки не відповідають поставленим завданням.
9. У роботі немає посилань на першоджерела або вказані не ті, з яких запозичено матеріал.
10. Бібліографічний опис джерел у списку використаної літератури наведено довільно, без дотримання вимог державного стандарту.
11. Як ілюстраційний матеріал використано таблиці, діаграми, схеми, запозичені не з першоджерел, а з підручника, навчального посібника, монографії або наукової статті.
12. Обсяг та оформлення роботи не відповідають вимогам роботи, виконана неохайно, з помилками.

Додаток А

Зразок оформлення титульного аркуша текстової частини магістерської роботи

**ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ ТА БІОТЕХНОЛОГІЙ ім.
С.З.ГЖИЦЬКОГО
ФАКУЛЬТЕТ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ
КАФЕДРА АРХІТЕКТУРИ**

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до кваліфікаційної роботи
рівня вищої освіти «Магістр»

на тему _____

Виконав:

студент V курсу, групи Арх - _____
спеціальності

G17 «Архітектура та містобудування»

(прізвище та ініціали)

Керівник _____
(прізвище та ініціали)

Консультанти з розділів:

Науково-дослідний

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Охорона навколишнього
середовища

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Дубляни - 20__ рік

Додаток Б
Зразок оформлення завдання на виконання магістерської роботи

**ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ ТА БІОТЕХНОЛОГІЙ ім.
С.З.ГЖИЦЬКОГО**

Факультет будівництва та архітектури
Кафедра архітектури

Рівень вищої освіти «Магістр»

Спеціальність G17 «Архітектура та містобудування»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____
“ _____ ” _____ 20__ року

ЗАВДАННЯ
на магістерську роботу

студенту _____
(прізвище, ім'я, по-батькові)

1. Тема роботи _____

керівник роботи _____
(прізвище, ім'я, по-батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом університету від “ _____ ” _____ 20__ року № _____

2. Строк подання студентом роботи _____

3. Вихідні дані до роботи _____

4. Зміст пояснювальної записки:

Реферат

Зміст

Вступ (актуальність, мета, завдання, об'єкт, предмет, методика дослідження).

1. Стан проблеми, огляд літератури.

2. Комплексне дослідження архітектурно-проектного та містобудівного об'єкту (комплексу).

2.1. Дослідження зарубіжного досвіду задекларованої теми архітектури та містобудування.

2.2. Дослідження вітчизняного досвіду задекларованої теми архітектури та містобудування.

3. Проектні пропозиції (архітектурний та містобудівний проект).

4. Охорона навколишнього середовища.

Висновки та пропозиції

5. Перелік графічного матеріалу

6. Консультанти розділів проекту

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломного проекту	Строк виконання етапів проекту	Примітка

Студент

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Керівник роботи

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Додаток В
Приклад написання **реферату** кваліфікаційну роботу

Кваліфікаційна робота на присвоєння рівня вищої освіти „Магістр”: 93с. текст. част., 33 рис., 5 табл., 10 підрамників (планшетів) розміром 100х100см, 67 джерел.

Архітектурно-планувальна організація селянської садиби в умовах земельної реформи. Гризлюк І.В. – Кваліфікаційна робота «Магістр». Кафедра архітектури. – Дубляни, Львівський НУВМтаБ, 2025.

Визначені вихідні наукові позиції й практичні пропозиції вирішення проблем, а також закономірності формування архітектурного середовища садиби.

Показані особливості взаємодії основних факторів, які визначають забудову селянського двору (садиби) – функціональна і просторова єдність.

На основі проведеного аналізу дослідили, що у сучасній практиці проектування селянської садиби необхідно перейти від вирішення локальних завдань до раціонального використання земельних ресурсів.

Додаток Г

Приклад орієнтовного змісту основної частини пояснювальної записки магістерської роботи на тему: ***„Проблеми містобудівного розвитку селищ міського типу (на прикладі Львівської області)”***

ВСТУП

(Висвітлити актуальність і народногосподарське значення теми, мету та об'єкт дослідження, предмет дослідження, методика дослідження, а також основні напрямки розв'язання проблеми)

Розділ 1. СТАН ПРОБЛЕМИ ТА МЕТОДИКА ЇЇ ДОСЛІДЖЕННЯ

- 1.1. Класифікація населених пунктів та стан проблеми
- 1.2. Історіографія проблеми
- 1.3. Містобудівельний аналіз

Розділ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ ГОСПОДАРСЬКИХ ТА ЛАНДШАФТНО-ПРОСТОРОВИХ ХАРАКТЕРИСТИК СЕЛИЩ МІСЬКОГО ТИПУ

- 2.1. Визначення перспектив розвитку селищ міського типу
- 2.2. Коротка характеристика сучасного стану (назва об'єкту, який досліджується)
 - 2.2.1. Характеристика житлового фонду по належності
 - 2.2.2. Характеристика природних та інженерно-геологічних умов
 - 2.2.3. Передумови і перспективи розвитку народногосподарського комплексу
 - 2.2.4. Розрахунок населення
- 2.3. Архітектурно-планувальна організація території селища міського типу (назва об'єкту, який досліджується)
 - 2.3.1. Існуюче планування і забудова
 - 2.3.2. Функціональне зонування території і планувальна структура
 - 2.3.3. Інженерне забезпечення території
 - 2.3.4. Визначення земель для містобудівельних потреб і приватизації
 - 2.3.5. Основи економічного розвитку
 - 2.3.6. Архітектурно-планувальна організація території селища міського типу (назва об'єкту, який досліджується)

Розділ 3. ПРОЕКТНІ ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ПРИНЦИПІВ ТА ПРИЙОМІВ ФУНКЦІОНАЛЬНО-ПЛАНУВАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ СЕЛИЩ МІСЬКОГО ТИПУ

(в розділі дати обґрунтовані методологічні принципи організації та розвитку містобудівельних систем селищ міського типу, які досліджуються)

Розділ 4. ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

- 5.1. Загальні положення
- 5.2. Екологічне макрозонування територій за курортно-рекреаційними ресурсами
- 5.3. Інформація про стан природних компонентів
- 5.4. Інформація про стан антропогенних компонентів
- 5.5. Розробка першочергових заходів з охорони середовища
- 5.6. Охорона атмосферного повітря
- 5.7. Охорона навколишнього середовища
- 5.8. Охорона поверхневих і підземних вод
- 5.9. Охорона ґрунтово-рослинного покриву
- 5.10. Покращення санітарно-епідеміологічних умов
- 5.11. Організація єдиної системи зелених насаджень

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Таблиця 1 – Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, диференційованого заліку, курсowego проєкту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повтор- ного складання
0–34	F	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

ВИКОРИСТАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Вечерський В. В. Курс історії архітектури країн Східної Європи. Методичний посібник з дисципліни «Всесвітня історія архітектури» для студентів мистецтвознавчої спеціалізації вищих навчальних закладів / В. В. Вечерський– К.: Видавництво «АртЕк», 2007. – 207с.: іл.
2. Гаврилов Е.В., Дмитриченко М.Ф. Технологія наукових досліджень і технічної творчості / Е.В. Гаврилов, М.Ф. Дмитриченко, В.К. Доля та ін.– К.: Знання України, 2007. – 317 с.
3. Гершуні, О. М. Відмивання архітектурних форм: методичні вказівки до виконання курсового проекту: для студ. першого курсу, які навч. за напрям. підгот. 6.060102 "Архітектура" / О.М.Гершуні; Київ. нац. ун-т буд-ва і архітектури. – Київ : [б.в.], 2011. – 17с. – (Каф. теорії архітектури).
4. ДБН Б.2.2 – 12:2019. Планування та забудова територій. Київ, Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, 2019.
5. ДБН В.2.2 – 9:2018. Громадські будинки та споруди, Київ, Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, 2019.
6. ДБН В.2.2 – 20:2008. Готелі, Київ, Мінрегіонбуд України, 2009.
7. ДБН В.2.2 – 28:2010. Будинки адміністративного та побутового призначення. Київ, Мінрегіонбуд України, 2011.
8. ДБН В.2.2 – 25:2009. Підприємства харчування (заклади ресторанного господарства). Київ, Мінрегіонбуд України, 2010.
9. ДБН В 2.2 – 40:2018. Інклюзивність будівель і споруд. Київ, Мінрегіонбуд України, 2018.
10. ДБН В.1.1 – 7:2016. Пожежна безпека об'єктів будівництва. Київ, Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, 2016.
11. Качура А.О. Методичні вказівки для практичних занять та самостійної роботи з курсів «Науково-дослідна робота студентів (НДРС)» та «Спецкурс за тематикою магістерської роботи планування та обробка результату експерименту». Харків: ХНАМГ, 2007.
12. Лінда С.М. Архітектурне проектування громадських будівель і споруд: Навчальний посібник. – Львів: Видавництво Національний університет «Львівська політехніка», 2010. -608 с

- 13.Методичні вказівки щодо виконання магістерської роботи
[Укладачі: докт. філос. наук, проф. Волинка Г. І., докт. філос. наук,
проф. Мозгова Н. Г. [Рецензенти: докт. філос. наук, проф. Закович
М. М., докт. філос. наук, проф. Савельєва М. Ю.,] / – Київ:
Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова,
2010.
- 14.Методичні рекомендації до виконання і захисту дипломного проекту
(роботи) студентами спеціальності 7.050201 “Менеджмент
організацій” денної та заочної форм навчання / Гуменюк В.Я.,
Окорський В.П., Костюкевич Р.М. – Рівне: РДТУ, 2001 – 27 с.
- 15.Методичні рекомендації до виконання і захисту магістерської роботи
за спеціальністю 8.050201 “Менеджмент організацій” та програмою
“Управління проектами” / Гуменюк В.Я., Окорський В.П.,
Костюкевич Р.М. – Рівне: УДУВГП, 2002 – 24 с.
- 16.Плоский В. А. Архітектура будівель та споруд: навч. посібник: для
студ., що навч. за напрям. підгот. 6.060101 "Буд-во": в 4-х ч. Ч.1.
Основи проектування, житлові будинки. Тестовий контроль знань /
В.А.Плоский; Київ. нац. ун-т буд-ва і архітектури. – Київ : [б.в.],
2011. – 127с.
- 17.Сагач Г. Риторика: Навч. посібник для середн. і вищих навч.
закладів/ Галина Сагач; КНУ ім. Т.Г. Шевченка. - К.: Ін Юре, 2000. –
568 с.
- 18.Степанюк А.В. Архітектурне проектування будівель та споруд
сільських поселень: Навчальний посібник / А.В. Степанюк, Р.В.
Кюнцлі, Я.Є. Фамуляк – Львів: Видавництво «Українські
технології», 2015. – 288 с.
- 19.Степанюк А. Архітектурно-планувальна реконструкція центральних
сіл первинної системи розселення. – Львів: НВФ «Українські
технології», 2012. – 272с.
- 20.Тищенко Б.А. Планування і забудова курортно-рекреаційних
комплексів – К.: КНУБА, 1986.
- 21.Целуйко М.Є. Методичні рекомендації щодо виконання і захисту
курсівих, дипломних і магістерських робіт: Комплекс навчально-
методичних матеріалів з курсу для студентів спеціальності
“Політологія”. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2008. – 32с.
- 22.Шебек, Н. М. Основи дизайну архітектурного середовища: завдання
та методичні вказівки до практичних занять: для студ. четвертого
курсу напряму підготовки 6.060102 "Архітектура" / Н.М.Шебек;
Київ. нац. ун-т буд-ва і архітектури. – Київ : [б.в.], 2011. – 16с. –
(Каф. дизайну архітектурн. середов.).